

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2004-11-30

NR: 64

KONTAKT: Tomas Lundberg, pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registrator@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Mindre förändringar i inflationsbilden

Vid ett möte anordnat av Handelsbanken i Göteborg talade riksbankschef Lars Heikensten om det aktuella ekonomiska läget och penningpolitiken.

"Riksbanken publicerade sin senaste bedömning av ekonomin och inflationen i mitten av oktober. Sedan dess har det skett ett par saker som motiverar en viss nyansering i synen på utvecklingen framöver. Viktigast är det snabba dollarfallet under senare tid och de tecken som finns på en svagare utveckling i euroområdet", inledde Heikensten.

"Dollarn har under senare år försvagats gradvis mot både euron och den svenska kronan. På senare tid har utvecklingen accelererat. Dollarn är idag svagare mot kronan än den varit sedan 1996 och mot euron än den varit någon gång sedan introduktionen 1999. Det förefaller som om det främst är ett ökat fokus på det stora underskottet i USA:s bytesbalans som har drivit på utvecklingen. I allmänhet finns det goda skäl att inte rusa iväg och revidera långsiktiga bedömningar till följd enbart av snabba rörelser på marknaden. Flertalet bedömare förefaller dock idag räkna med en fortsatt dollarförsvagning. En viss revidering av kronans utveckling i handelsvägda termer under de närmaste åren förefaller dock rimlig", fortsatte Heikensten.

"När det gäller den reala utvecklingen i euroområdet har det sedan mitten av oktober kommit en del mindre positiva signaler, bland annat mattades tillväxten under tredje kvartalet mer än väntat. Denna utveckling sammanhänger troligtvis med det höga oljepriset och den starka euron. Eftersom oljepriset kan förväntas bli något högre och euron starkare framöver än vad som antogs i föregående inflationsrapport kan BNP-tillväxten i euroområdet även under nästa år förväntas bli svagare", sa Heikensten.

"Mot den här bakgrunden; vilken är min samlade syn på de framtida konjunkturutsikterna? I oktober antogs att den globala konjunkturen skulle fortsätta att stärkas såväl i år som 2005 och 2006. I OECD-området handlade det om en tillväxt i år på ungefär 3,5 procent. De två kommande åren räknade vi med en något lägre tillväxt, i genomsnitt 2,8 procent. Här finns det alltså skäl för en viss

nedjustering. Min bedömning är dock fortfarande att den globala konjunkturen kommer att fortsätta att stärkas framöver. Det hänger bland annat ihop med att realräntorna fortfarande är mycket låga, trots att styrräntorna höjts i en del länder", sa Heikensten.

"Riksbanken har under det senaste året haft en positiv syn på den svenska ekonomin. Trots det har vi gradvis fått justera upp våra tillväxtprognoser, så också i oktober. Under de senaste kvartalen har den svenska ekonomin vuxit snabbare än vad som brukar anses vara långsiktigt hållbart. Trots det har inflationen ännu inte tagit fart, vilket i hög grad kan förklaras av den goda produktivitetsutvecklingen och av låga importpriser. I oktober bedömdes den svenska tillväxten bli cirka 3,5 procent i år och drygt 3 procent 2005 och 2006. I stort håller jag fast vid denna bedömning, även om en något svagare utveckling i omvärlden och en starkare krona sannolikt innebär att tillväxten framöver kan behöva justeras ned något", sa Heikensten.

"Den svenska arbetslösheten och sysselsättningen har i huvudsak utvecklats i linje med bedömningen i förra inflationsrapporten. Arbetsmarknaden är därmed trots en tydlig uppgång i antalet arbetade timmar fortfarande relativt svag. I den förra rapporten bedömdes den fortsatt goda tillväxten bidra till att sysselsättningen ökar och arbetslösheten minskar under loppet av nästa år. Det finns ingen anledning att ändra på den bedömningen i dagsläget", sa Heikensten.

"Vad betyder då detta för inflationen? I den förra inflationsrapporten bedömde vi att ett stigande inhemskt och internationellt kapacitetsutnyttjande och kostnadstryck skulle leda till att inflationen skulle stiga och närma sig målet på 2 procent under loppet av 2006. Riskerna för en högre inflation, till exempel som en följd av ett högre oljepris eller en lägre produktivitetstillväxt, bedömdes vara lika stora som riskerna för en lägre inflation. Min uppfattning nu är att denna bedömning i allt väsentligt fortfarande står sig. Vi har kommit lite längre in i konjunkturuppgången. Det tenderar i sig att resultera i en högre inflation vid slutet av prognoshorisonten. Men samtidigt bör den något svagare tillväxten och det därmed följande lägre resursutnyttjandet få en viss dämpande effekt på inflationen. Möjligt finns det också skäl att värdera riskerna något annorlunda. Exempelvis skulle ett mer dramatiskt dollarfall kunna bromsa tillväxten mer påtagligt. Min bedömning är ändå att det givet den information som finns tillgänglig idag är rimligt att tro att inflationen på ett par års sikt blir i linje med målet", sa Heikensten.

"Låt mig avslutningsvis säga att det troligaste - trots de små avmattningstendenser som funnits på senare tid och den oro som idag präglar främst valutamarknaden - är att vi så småningom får räkna med en högre reporänta. Orsaken är att tillväxten de närmaste åren bedöms fortsätta i en takt som är högre än ekonomin långsiktigt klarar av. Då tvingas Riksbanken förr eller senare ingripa för att säkra en inflation i linje med målet och en långsiktigt stabil utveckling i den svenska ekonomin. När det kan bli aktuellt återstår dock att bedöma", avslutade Heikensten.